

ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਜੇ.

ਵਿਜੇ ਸਹਿਗਲ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦਾਰ

2003 ਦਾ FAO ਨੰ. 860

1 ਜੂਨ, 2018

ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਐਕਟ, 1988—ਐੱਸ. 166—ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਸੱਟ ਦਾ ਮਾਮਲਾ—ਹਾਦਸਾ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਬਾਂਹ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 85% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ—ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਸੀ। -ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਇਮ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ, ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਸਮਰਥਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰੰਤਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਪੀੜਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ -ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਰਥਾਤ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਦਾ ਕੱਟਣਾ ਅਤੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਤਕਲੀਫ ਲਈ 20,000/- ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 50,000/- ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। 50,000/- ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ-ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ- ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 5,86,000/--ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 5,86,000/- ਕਲੇਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੱਕ 7.5% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਇਪਗਨਡ ਅਵਾਰਡ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਪਰਾ 21)

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਅਮਿਤ ਠਾਕੁਰ ।

ਜਸਲੀਨ ਕੌਰ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜੇ.

(1) ਦਾਅਵੇਦਾਰ-ਵਿਕਾਸ ਸਹਿਗਲ ਨੇ ਮੋਟਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਕਲੇਮ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ 9.5.2002 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

1.9.2000 ਨੂੰ ਵਾਪਰੇ ਇੱਕ ਵਾਹਨ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ।

(2) ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ 1.9.2000 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਬੀ.-12 ਬੀ-9411 ਵਾਲੀ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ

ਜਲੰਧਰ ਜਾਣ ਲਈ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਉੱਚ ਗਤੀ। ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਬੱਸ ਜਦੋਂ ਚੁੱਸੀ ਬੰਦ ਨੇੜੇ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਦਰਖਾਸਤਕਰਤਾ ਨੇ ਖਿੜਕੀ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਮੋੜ 'ਤੇ ਬੱਸ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਮੋੜ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬੱਸ ਦਾ ਪਿਛਲਾ ਸੱਜੇ ਪਾਸਾ ਇਕ ਟਰੱਕ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ। ਜਲੰਧਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਰਾਧਾ ਸੁਆਮੀ ਹਸਪਤਾਲ, ਬਿਆਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੂੰ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਉੱਥੇ ਉਸਦਾ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਜਨਤਾ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਹ 1.9.2000 ਤੱਕ ਦਾਖਲ ਰਿਹਾ। 13.9.2000 ਤੱਕ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਦਸੇ ਸਮੇਂ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 35 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ, ਯੂ.ਪੀ., ਐਮ.ਪੀ., ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਆਦਿ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਨਕਸ਼ੇ, ਚਾਰਟ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ 4000/- ਰੁਪਏ ਕਮਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਕੱਟਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਮਾਨ ਭਾਵ ਨਕਸ਼ੇ ਆਦਿ ਲਿਜਾਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 10,00,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਸਮੇਤ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਬੱਸ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“1. ਕੀ ਵਿਜੇ ਸਹਿਗਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ 1.9.2000 ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮਿਆਣੀ ਦੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਨੇੜੇ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਬੱਸ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਬੀ.-12-ਬੀ-9411 ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਹਾਦਸੇ ਵਿੱਚ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, Ps ਢਿਲਵਾਂ ਜਿਲਾ. ਕਪੂਰਥਲਾ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ.

2. ਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਤੋਂ? ਓ.ਪੀ.ਪੀ.

3. ਰਾਹਤ।”

(4) ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਤੀਜੇ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ

ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਖੁਦ ਕਸੂਰਵਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 1,20,000/- ਦੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਦੇ 50% ਭਾਵ 60,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(5) ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵੀ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਾਲਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ 85% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਾਹਜਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖੀ ਸੀ ਪਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

(6) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਰਹੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ

ਅਵਾਰਡ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਖੁਦ ਲਾਪਰਵਾਹ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਖਿੜਕੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਅੰਗ ਕੱਟਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਾਨ.

(7) ਮੈਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ 1.9.2000 ਨੂੰ ਵਾਪਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ 4.9.2000 ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਡੀਡੀਆਰ (ਐਕਸ.ਪੀ.ਡੀ.) ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਐਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਦ ਗਵਾਹ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੱਕੀ ਬੱਸ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਬੱਸ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਿੜਕੀ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਪੈਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਬੱਸ ਮੋੜ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਲਟੇ ਪਾਸਿਓਂ ਇਕ ਟਰੱਕ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੱਸ ਨੇ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਛੂਹਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੱਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜਾ ਸੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਏਡਬਲਯੂ-6 ਗੁਰਦਿਆਲ ਚੰਦ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਬੈਠਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੱਸ ਨੂੰ ਕਾਹਲੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਖਿੜਕੀ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਚਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਹਮਣੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਟਰੱਕ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕੱਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਵਿੱਚ

ਸਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ RW-1 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਕੱਟਣ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ AW-6 ਗੁਰਦਿਆਲ ਚੰਦ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕੱਟੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ AW-5 ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ AW-6 ਗੁਰਦਿਆਲ ਚੰਦ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਬਾਂਹ ਟੁੱਟ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਿੜਕੀ ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਇਕ ਟਰੱਕ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਿਆ ਜੋ ਬੱਸ ਦੇ ਬਾਹਰ ਉੱਡ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਡਾ. ਐਸ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ ਅਤੇ ਏ.ਡਬਲਿਊ.-4 ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਾਂਹ ਕੱਟਣ ਦੇ ਤੱਥ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਕੱਟੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੇ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਇਹ ਇਸ 'ਤੇ ਸੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਖੁਦ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦਾ ਖਾਤਾ।

(9) ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲੋਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟਰੱਕ ਨੇ ਬੱਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਟੱਕਰ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੱਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੂਜੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੱਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਦੀ ਆਪਸ ਵਿਚ ਟੱਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ

ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੱਟ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੱਗੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਬਾਂਹ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਪੈਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਉਲਟ ਤੋਂ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਾਸੇ ਇਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਰਿਆ।

(10) ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਐਸ.ਐਮ.ਓ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.-1 ਡਾ.ਐਸ.ਕੇ.ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਐਸ.ਕੇ. ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੰਡਕਟਰ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਓ.ਪੀ.ਡੀ. ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਾਖਲਾ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਹੜਾ ਦੌਰਾਨ ਉਕਤ ਤੱਥ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵੀ ਸਵਾਲ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(11) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਨਵੰਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ¹, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਸਰ ਸਵਾਰੀਆਂ ਆਪਣੀ ਕੂਹਣੀ ਨੂੰ ਕਾਰ ਦੀ ਖਿੜਕੀ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸਫਰ ਕਰਦੇ ਹਨ,

ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਯਾਤਰੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਬਨਾਮ ਧੰਨੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(12) ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰੋਡਵੇਜ਼³ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਹੀ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੂਹਣੀ ਨੂੰ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਣ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਗੁਆ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਸਮੇਤ ਕੇਸ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਲਟ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਇੱਕ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੁਰਨਵੰਤੀ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ:

"8. ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਖੁਦ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਸੀ ਜਾਂ ਬੱਸ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇਸ ਰਾਜ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਸੀ? ਇਹ ਆਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਕੂਹਣੀਆਂ ਨੂੰ ਖਿੜਕੀ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸਫਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਾਜਬ ਦੇਖਭਾਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

xxxx

15. ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਪਟਾਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇਸ ਰਾਜ, ਜੋ ਕਿ ਬੱਸ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਸੀ, ਨੇ ਉਸ ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਬੱਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਸੀ। ਟਰੱਕ ਚਰਾਉਣ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸੱਜੀ ਕੂਹਣੀ ਫਰੈਕਚਰ ਹੋ ਗਈ। ਡਰਾਈਵਰ ਬੱਸ ਨੂੰ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੀ ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ। ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ

1ਏਆਈਆਰ 1960 ਪੰਜਾਬ 490

22007 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 531

3(1998) 3 RCR (ਸਿਵਲ) 490 : PLR (1998) 120 P&H 88

ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(13) ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮ, 1989, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਨਿਯਮ, 1989, ਇਹ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਹਨ ਦੀ ਖਿੜਕੀ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ। ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਬੈਲਗੱਡੀ ਨਵੀਨਤਮ ਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਟਰੱਕਾਂ ਨਾਲ ਮੋਢੇ ਰਗੜ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰਹਿਣ ਦਿਓ

ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਆਵਾਰਾ ਗਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮੱਝਾਂ ਦਾ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਆਮ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਸੜਕ 'ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਘੁੰਮਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਬਹੁਤੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਸਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

(14) ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਨਜ਼ਦੀਕੀ" ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜੋਖਮ ਭਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਸੰਕਟਕਾਲੀਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਲਟ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੂਰੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਜੋਖਮ ਭਰੀ ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਨਜ਼ਦੀਕੀ" ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਦੇ ਉਲਟੇ ਪਾਸਿਓਂ ਆ ਰਹੇ ਟਰੱਕ ਦੇ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਬਾਂਹ 'ਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗ ਗਈ ਜੋ ਖਿੜਕੀ ਦਾ ਸੀਸ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਸੀ। ਯਾਤਰੀ ਬੱਸਾਂ ਦੀਆਂ ਖਿੜਕੀਆਂ ਦੇ ਪੈਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਸਥਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਬਾਂਹ ਜਾਂ ਕੂਹਣੀ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਜਾਂ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੱਸ ਨੂੰ ਉਲਟ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਟਰੱਕ ਦੇ ਨੇੜੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੱਟ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਬੱਸ ਡਰਾਈਵਰ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਬੱਸ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਬਾਂਹ ਗੁਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

(15) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.-1 ਡਾ. ਐਸ.ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ, ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਏ.ਡਬਲਯੂ.-4 ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਕੱਟੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਪਗਤਾ 85% ਸੀ। . ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚੇ 20,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਅੰਗ ਕੱਟਣ ਦੇ ਕਾਰਨ 1,00,000/- ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1,20,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ 50% ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਹੀ ਭਾਵ 60,000/- ਰੁਪਏ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ।

(16) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਅਸਲ ਨੁਕਸਾਨ, ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ, ਦਰਦ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਅਪਾਹਜਤਾ ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰੇਗੀ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਈ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ

ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ

ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਸਮਰਥਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਤਾਰ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸਦੀ ਆਮਦਨ ਸਰੀਰਕ ਮਿਹਨਤ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿੱਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਦਫਤਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਮਦਨ ਮੁਕਾਬਲਤਨ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਥਾਈ/ਅਸ਼ਕ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:⁴

"10. ਜਿੱਥੇ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਉਸ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਆਰਥਿਕ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਅਰਥਾਤ, ਇੱਕ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ.....

11. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੰਗਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ; ਅਤੇ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਮਾਈ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ (ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮਿਆਰੀ ਗੁਣਕ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ) ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਪਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ, ਸਥਾਈ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਕੋਰਸ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੂੰ ਅਪਣਾਏਗਾ।

(17) ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੋ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਕਸ਼ੇ ਆਦਿ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ

ਇਹ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਕਸ਼ੇ ਆਦਿ ਦੀ ਉੱਨੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਕਸ਼ੇ ਆਦਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮੰਤਵ ਲਈ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਲਗਭਗ 4000/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਕਮਾ

ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਉਸਦੀ ਬਾਂਹ ਕੱਟਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਉਸਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 50% ਘਟੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਲਗਭਗ 24,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ।

(18) ਅਪੰਗਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਉਮਰ 45 ਸਾਲ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2002 ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਦੀ ਉਮਰ 47 ਸਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਲ 2000 ਵਿੱਚ ਹਾਦਸੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਦੀ ਉਮਰ 45 ਸਾਲ ਸੀ। ਜ਼ਖਮੀਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਭਾਵ 45 ਸਾਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ 16 ਦਾ ਗੁਣਕ ਲਗਾ ਕੇ, ਨੁਕਸਾਨ ਆਮਦਨ 3,84,000/- ਰੁਪਏ ਬਣਦੀ ਹੈ।

(19) ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਤੋਂ ਠੀਕ ਹੋਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਮਦਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ 12,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜੋੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਦਰਦ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਭਾਵ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਕੱਟਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਦਰਦ ਅਤੇ ਤਕਲੀਫ ਲਈ 20,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਕੱਟਣ ਕਾਰਨ ਭੋਗ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਖਾਤੇ 'ਤੇ 1,00,000/- ਦੀ ਰਕਮ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 20,000/- ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਕਾਫ਼ੀ ਵਾਜਬ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਗੁਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਕਲੀ ਅੰਗ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਨਕਲੀ ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੁਝ ਰੁਟੀਨ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਰੀਰਕ ਕੁਦਰਤੀ ਬਾਂਹ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਕਲੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਸਮੈਟਿਕ ਆਰਟੀਫਿਸ਼ੀਅਲ ਬਾਂਹ ਕੁਝ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਆਧੁਨਿਕ ਨਕਲੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੋਟੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਦੁਆਰਾ ਨਕਲੀ ਬਾਂਹ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ 50,000/- ਰੁਪਏ ਹੈ। ਦਾਅਵੇਦਾਰ 50,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(20) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਹਿੱਸੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਕਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅੰਤਮ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ:

ਕਮਾਈ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ	3,84,000/- ਰੁਪਏ
ਅਸਲ ਆਮਦਨ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ	12,000/- ਰੁਪਏ
ਦਰਦ ਅਤੇ ਦੁੱਖ	20,000/- ਰੁਪਏ
ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਘਾਟਾ	1,00,000/- ਰੁਪਏ
ਨਕਲੀ ਅੰਗ ਲਈ	50,000/- ਰੁਪਏ
ਮੈਡੀਕਲ ਖਰਚੇ	20,000/- ਰੁਪਏ
ਕੁੱਲ	5,86,000/- ਰੁਪਏ

(21) ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 5,86,000/- ਰੁਪਏ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 7.5% ਸਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੱਕ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਇਪਗਨਡ ਅਵਾਰਡ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸੁਮਤੀ ਜੰਡ ਡਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ